

Liv Danyèl la - Nimewo san swasant-enyèm

Wòl Wòm nan Etabli Vizyon Pwofesi Biblik la: Yon Egzamen Detaye sou Danyèl Chapit Onz

Jeff Pippenger
2024-03-27

Vizyon ki nan Danyèl chapit onz la se pwen referans prensipal pou tout vizyon pwofesi biblik yo, epi vizyon chapit onz la etabli pa senbòl Wòm.

Nan tan sa yo, anpil moun va leve kanpe kont wa sid la; moun vyolan pami pèp ou a va leve tèt yo pou akonpli vizyon an; men yo pral tonbe. Danyèl 11:14.

Jones abòde vèsè anvan an jan sa a:

«Lè Amoreyen yo te fin ranpli mezi inikite yo, plas yo te bay Izrayèl, pèp Bondye a. Lè Izrayèl, pandan l t ap suiv chemen nasyon payen yo, te ranpli gode inikite a tou, Bondye fè wayòm Babilòn nan leve, epi li pran tout bagay ale. Lè Babilòn te fin ranpli gode inikite pa li a, pouvwa a te transfere bay Pès. E lè zanj lan te detounen poutèt mechanste Pès yo, lè sa a chèf Grès la vini epi li rache l ale.»

“E konbyen tan pouvwa Lagrès la te dwe kontinye? Kilè li te dwe kraze? ‘Lè transgresè yo rive nan plenitud yo.’ Nasyon sa a rete kanpe jouk li fin ranpli mezi inikite li, epi apre sa pouvwa a transfere bay yon lòt wayòm. Pouvwa yo te transfere l la se te pouvwa women an, jan nou aprann sa nan Danyèl 11:14. ‘E nan tan sa yo anpil moun pral leve kont wa sid la; pitit piyajè nan pèp ou a va leve tèt yo pou tabli vizyon an; men yo pral tonbe.’ Yo montre nasyon sa a kòm yon nasyon piyajè—pitit piyajè yo, jan nòt anmaj tèks la di a.

«Se sa yo menm yo bay wayòm nan kounye a; e pou ki sa?—“Pitit vòlè yo ap leve tèt yo pou etabli vizyon an.” Lè nasyon sa a parèt sou sèn nan, lè sa a antre sa ki etabli vizyon an, sa ki se youn nan gran objè vizyon an, sèl prensipal pwen repè nan liy vizyon an Bondye bay pa mwayen pwofèt yo pou tout tan.» A. T. Jones, *The Columbian Year and the Meaning of the Four Centuries*, 6.

Jones di lè pouvwa women an “parèt sou sèn nan, lè sa a antre sa ki tabli” ... “liy vizyon Bondye bay atravè pwofèt yo pou tout tan.” Nan istwa Miller la, Pwotestan yo te anseye, menm jan Advantis Laodiseya ap fè kounye a, ke vòlè pèp ou a yo reprezante Antiochus Epiphanes, yon wa Seleusid ki te gouvène depi 175 rive 164 anvan Jezikri. Li te yon manm dinasti Seleusid la, ki te youn nan eta siksesè grèk yo ki te soti nan dislokasyon anpi Aleksann Legran an. Dezakò sou kestyon sa a te tèlman presi nan istwa Millerit la, ke idantifikasyon Antiochus Epiphanes la reprezante sou tablo pyonyè 1843 la.

Referans pou Antiochus la sou tablo a reprezante sèl referans a yon bagay ki pa jwenn nan Pawòl pwofetik Bondye a. Li la pou demanti fo ansèyman Pwotestan yo nan epòk sa a, ki kounye a se fo ansèyman Advantis Laodise a. Kit William Miller te konprann pwofondè enpòtans ki genyen nan

konprann ke Wòm se pouvwa tèren an ki tabli “liy vizyon Bondye te bay atravè pwofèt yo pou tout tan,” sa rete doutab; men sa te ase klè pou defann avèk fòs lefèt ke Wòm tabli vizyon an.

Lè pa gen vizyon, pèp la peri; men, sila a ki kenbe lalwa a, li ere. Pwovèb 28:14.

Salomon te ekri ke kote pa gen vizyon, pèp la peri; e mo ebre ki tradui “vizyon” an, nan vèsè katòz la, se menm mo a ki parèt nan pwovèb Salomon an. Vizyon an se yon kesyon lavi oswa lanmò, epi “vizyon” an tabli pa senbòl Wòm nan. Mo “vizyon” an nan vèsè katòz la se menm mo pou vizyon yo itilize nan Habakouk, chapit de.

M’ap kanpe sou toudegad mwen, m’ap mete tèt mwen sou fò won an; m’ap veye pou m wè sa l’ap di m, ak sa m’a reponn lè yo reprann mwen. Epi Senyè a te reponn mwen, li te di: Ekri vizyon an, epi fè l klè sou tab yo, pou moun k’ap li l la ka kouri. Paske vizyon an poko pou tan ki fikse a; men nan dènye bout la li va pale, li p’ap bay manti. Menm si li ta pran reta, tann li; paske li pral rive vre, li p’ap pran reta. Abakouk 2:1–3.

Mo “reproved” la nan vèsè youn nan vle di “te diskite avèk”. William Miller te gadyen ki te plase sou gwo fò won an nan istwa mouvman premye ak dezyèm zanj yo; e lè, nan senbolis pwofetik, li te mande ki repons li ta dwe bay nan deba istwa pa li a, yo te di l ekri vizyon an, ki tabli pa senbòl Wòm. An akò ak reyalite sa a, lè Millerit yo te pwodui tablo pyonye 1843 a an akonplisman twa vèsè sa yo nan Abakik, yo te fè referans ak nwayo menm deba yo te angaje ladan l lan. San dout, yo pa t konprann ke lefèt yo te fè referans ak agiman san konprann ki di Antyòk Epifan se te pouvwa ki te tabli vizyon an, reprezante deba Abakik chapit de a; men Sè White te di tablo sa a te “dirije pa men Seyè a, e li pa ta dwe chanje,” kidonk referans a deba ki sou tablo a te soti nan men Bondye.

Millerites yo te vin konprann kòrèkteman ke premye desepsyon an, 19 avril 1844, te inisye tan reta a, jan Abakouk mansyone l epi tou jan parabòl Matye a sou dis vyèj yo montre l. Yo te vin konprann tou ke de pwofesi sa yo te dirèkteman lye ak Ezekyèl chapit douz, kote Ezekyèl idantifye yon peryòd tan kote efè chak vizyon ap rive. Mo “vizyon” sa a se menm mo ebre nou ap konsidere kounye a. Se poutèt sa Jones gen rezon lè li deklare: “Lè” Wòm “parèt sou sèn nan, se lè sa a sa ki tabli vizyon an antre, sa ki se yon sèl gran objè vizyon an, sèl gwo pwen repè prensipal la nan liy vizyon an ke Bondye bay atravè pwofèt yo pou tout tan.” Wòm tabli tout vizyon Pawòl pwofetik Bondye a, epi pi espesyalman se sou Wòm tout estrikti chapit onz la bati.

Lè Sè White fè referans ak akonplisman final chapit onz nan Danyèl epi li deklare ke “anpil nan istwa ki te dewoule nan akonplisman pwofesi sa a pral repete,” li ap idantifye ke istwa chapit onz yo ki te deja akonpli yo te tipifye dènye vèsè yo nan chapit onz Danyèl la. Sijè dènye vèsè chapit onz lan se wa nò a, ki la a reprezante Wòm modèn. Se poutèt sa, istwa chapit onz Danyèl yo, ki repete, se istwa ki reprezante Wòm.

Nan sis dènye vèsè chapit onz la, Wòm modèn nan (wa nò a) konkeri twa pouvwa jewografik. Nan vèsè karant lan li konkeri wa sid la (ansyen Inyon Sovyetik la an 1989), bèl peyi a (Etazini lè lwa dimanch ki pral vini talè a vini), ak Lejip (tout lemonn, jan Nasyonzini reprezante l). Nan Danyèl onz, Wòm payen an prezante kòm k ap konkeri twa pouvwa jewografik pou l te pran mond yo te

konnen nan epòk la; epi apre sa, Wòm papal la prezante kòm k ap konkeri twa pouvwa jewografik pou l pran tè a.

Wòm payen an mansyone an premye nan chapit la nan vèsè katòz, pou idantifye li kòm senbòl ki tabli vizyon an, men se pa anvan vèsè sèz monte li sou pouvwa a trete. Wayòm Aleksann Legran an te divize an kat pati an akonplisman Pawòl pwofetik Bondye a, men kat pati sa yo te byen vit rasanble an de gwo advèsè prensipal yo, ki nan narasyon pwofetik la ki kontinye jouk nan fen chapit la, yo idantifye swa kòm wa sid la oswa wa nò a. Nan vèsè katòz, yo mansyone pouvwa Wòm k ap leve a kòm pouvwa ki t ap tabli vizyon an, men sijè yo t ap trete yo se lit ki genyen ant rès wayòm Aleksann nan jan wa nò a ak wa sid la reprezante yo.

Nan vèsè kenz, de wa sa yo toujou ap mennen batay yo a, e wa nò a ap genyen. Men, nan vèsè sèz, Wòm rive, e vèsè a di: “Men, sila a ki vini kont li,” sa vle di, lè Wòm vini kont wa nò a ki fèk ap genyen sou wa sid la, wa nò a pap kapab kenbe tèt devan Wòm. Wòm genyen, e nan vèsè sèz la, Wòm te dwe kanpe tou nan bèl peyi Jida a. Nan vèsè disèt, Wòm va “vire figi li pou l antre avèk fòs tout wayòm li an.” Li pran wa nò a ki pa t kapab kenbe tèt devan li, apre sa li pran Jida, epi li antre ann Ejip.

E nan tan sa yo, anpil pral leve kanpe kont wa sid la; moun mechan pami pèp ou a pral leve tèt yo pou akonpli vizyon an; men yo pral tonbe. Konsa wa nò a pral vini, li pral monte yon ranpa, epi pran vil ki pi byen fòtifye yo; bra sid la p ap ka kenbe tèt, ni pèp li chwazi a, ni p ap gen fòs pou reziste. Men sila a ki vini kont li a pral fè selon pwòp volonte pa li, e pèsonn p ap ka kanpe devan li; epi li pral kanpe nan peyi bèl pouvwa a, ki pral detwi anba men li. Li pral mete nan tèt li pou l antre ak fòs tout wayòm li an, ak moun dwat yo avè l; konsa li pral fè; epi li pral ba li pitit fi fanm yo, pou l gate li; men li p ap kanpe bò kote li, ni li p ap pou li. Daniel 11:14–17.

Victwa yo montre nan vèsè sa yo se yon akonplisman Danyèl chapit uit.

Epi nan youn ladan yo sòti yon ti kòn, ki grandi anpil anpil, nan direksyon sid la, nan direksyon lès la, ak nan direksyon bèl peyi a. Danyèl 8:9.

Ti kòn nan vèsè nèf la se Wòm payen an, epi vèsè nèf la montre, an akò ak vèsè katòz rive disèt nan chapit onz la, ke Wòm payen an t ap konkeri twa antite jewografik pandan li t ap pran kontwòl mond lan. Antite sa yo se te sid la (Ejip), lès la (Siri, wa nò a), ak bèl peyi a (Jida). Istwa vèsè sèz ak disèt yo ap tipifye twa etap istorik konkèt Wòm modèn nan nan vèsè karant rive karant-twa yo, paske jan Sè White te deklare sa: “Much of the history that has taken place in fulfillment of this prophecy will be repeated.”

“Malgre Ejip pa t kapab kanpe devan Antiòkis, wa nò a, Antiòkis pa t kapab kanpe devan Women yo, ki kounye a te vini kont li. Pa t gen okenn wayòm ankò ki te kapab reziste pouvwa sa a ki t ap leve. Siri te konkeri, epi yo te ajoute l nan Anpi women an, lè Pompè, an 65 av. J.-K., te wete Antiòkis Azyatik byen li yo, epi li te redui Siri vin yon pwovens women.”

“Menm pouvwa sa a te dwe kanpe tou nan Tè Sen an, epi devore li. Wòm te vin an alyans ak pèp Bondye a, jwif yo, an 162 anvan Kris la, depi dat sa a li kenbe yon plas enpòtan nan kalandriye pwofetik la. Men, li pa t, sepandan, jwenn jiridiksyon sou Jide pa konkèt reyèl jouk

an 63 anvan Kris la; epi sa te fèt nan fason sa a.”

«Lè Pompée te retounen apre ekspedisyon li te fè kont Mithridates, wa Pont la, de rival, Hyrcan ak Aristobule, t ap goumen pou kouwòn Jide a. Koz yo te mennen devan Pompée, ki pa t pran tan pou li wè enjisitis ki te nan reklamasyon Aristobule yo; men li te vle ranwaye desizyon sou kestyon an jouk apre ekspedisyon li te depi lontan anvi fè nan Arabi, avèk pwomès ke lè sa a li t ap retounen, epi regle zafè yo jan sa ta parèt jis e apwopriye. Aristobule, lè li te sonde vrè santiman Pompée yo, prese retounen Jide, ame sijè li yo, epi prepare tèt li pou yon defans djanm, detèmine, kèlkeswa risk la, pou li kenbe kouwòn nan, paske li te prevwa yo t ap jije l an favè yon lòt. Pompée te pousoiv moun k ap sove a de prè. Lè li t ap pwoche Jerizalèm, Aristobule, kòmanse repanti de chemen li te pran an, soti vin rankontre l, epi li te fè efò pou li aranje bagay yo lè li pwomèt yon soumisyon total ansanm ak gwo sòm lajan. Pompée, aksepte òf sa a, voye Gabinius, alatèt yon detachman sòlda, pou resevwa lajan an. Men lè lyetnan-jeneral sa a rive Jerizalèm, li jwenn pòtay yo fèmen devan li, epi yo di l depi anlè miray yo ke lavil la pa t ap kenbe akò a.»

“Pompée, pou l pa t vin twonpe konsa san pinisyon, mete Aristobil, li te kenbe bò kote l la, nan chenn, epi tousuit li mache sou Jerizalèm ak tout lame li a. Patizan Aristobil yo te vle defann plas la; patizan Irkanis yo, pou louvri pòtay yo. Dènye sa yo te an majorite, epi yo te genyen; konsa, yo bay Pompée antre lib nan vil la. Lè sa a, moun ki te kole ak Aristobil yo rale kò yo sou mòn tanp lan, byen deside defann kote sa a menm jan Pompée te detèmine pou l pran l. Nan fen twa mwa yo, yo te fè yon brèch nan miray la ki te sifi pou yon asò, epi yo pran plas la ak kout nepe. Nan gwo masak terib ki vin apre a, douz mil moun te mouri. Se te yon bagay ki te touche kè moun, istòryen an fè remake, pou wè prèt yo, ki te okipe nan sèvis diven an nan moman an, ak men kalm ak ak yon volonte ki pa t brannen, kontinye travay nòmal yo, kòm si yo pa t menm remake gwo dezòd sovaj la, byenke toupatou ozalantou yo zanmi yo t ap tonbe anba masak, e byenke souvan pwòp san pa yo te melanje ak san sakrifis yo.”

“Aprè li te fin mete lagè a yon bout, Pòmpe te kraze miray Jerizalèm yo, li te transfere plizyè vil soti anba jiridiksyon Jide pou mete yo anba jiridiksyon Siri, epi li te enpoze taks sou Jwif yo. Konsa, pou premye fwa, se pa mwayen konkèt yo te mete Jerizalèm nan men pouvwa sa a ki t ap kenbe ‘peyi gloriye a’ nan priz fè li, jouk li ta fin detwi l nèt.”

« VÈSÈ 17. L’ap fikse figi li tou pou l antre avèk fòs tout wayòm pa l la, ansanm ak moun dwat yo avè l; konsa l ap fè: epi l ap ba li pitit fi fanm yo, pou l gate li; men li p ap kanpe bò kote pa l, ni li p ap pou li. »

«Evèk Newton bay yon lòt lekti pou vèsè sa a, ki sanble eksprime sans lan pi klè, jan sa a: “Li pral fikse figi l tou pou antre pa fòs nan tout wayòm nan.” Vèsè 16 te mennen nou rive nan konkèt Siri ak Jide pa Women yo. Wòm te deja konkeri Masedwàn ak Trasi. Lejip kounye a te sèl sa ki te rete nan “tout wayòm” Aleksann lan ki pa t ankò soumèt anba pouvwa women an; epi pouvwa sa a kounye a te fikse figi li pou antre pa fòs nan peyi sa a.» Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 258–260.

Nou deja remake, plis pase yon fwa nan atik sa yo, kijan vèsè trant ak trantheyen nan Danyèl onz koresponn ak vèsè karant ak karanteyen yo, epi istwa vèsè trant ak trantheyen yo koresponn tou ak

derasinen twa kòn yo.

Mwen t ap konsidere kòn yo; epi gade, yon lòt ti kòn leve nan mitan yo, devan li te gen twa nan premye kòn yo rache avèk rasin yo. Epi gade, nan kòn sa a te gen je tankou je moun, ak yon bouch k ap pale gwo bagay. ... Epi konsènan dis kòn ki te sou tèt li a, ak lòt la ki te leve a, devan li twa te tonbe; wi, konsènan kòn sa a ki te gen je, ak yon bouch ki t ap pale anpil gwo bagay, e ki te parèt pi fò pase lòt parèy li yo. Danyèl 7:8, 20.

Menm jan ak Danyèl chapit uit, vèsè nèf, ki reprezante twa zòn jewografik konkèt ki te etabli Wòm payen sou twòn nan, konsa tou, derasinen kòn yo (ki reprezante Èrul yo, Ostrogòt yo ak Vandal yo) te reprezante twa zòn jewografik konkèt ki te etabli Wòm papal sou twòn nan. Toude istwa sa yo ann amoni ak vèsè karant rive karant-twa nan Danyèl onz, epi derasinen twa kòn yo ann amoni ak istwa vèsè trant ak trant-yon.

« VÈSE 8. Mwen t ap gade kòn yo, epi men yon lòt ti kòn leve nan mitan yo; devan li, yo te rache twa nan premye kòn yo ak rasin yo. Epi, men nan kòn sa a te gen je tankou je moun, ak yon bouch k ap pale gwo bagay. »

Danyèl t ap konsidere kòn yo. Siy yon mouvman etranj te parèt nan mitan yo. Yon ti kòn (okòmansman piti, men apre sa li te vin pi djanm pase konpayon li yo) te pouse moute nan mitan yo. Li pa t satisfè pou l jwenn yon plas pa li an silans, epi ranpli li; li te dwe pouse kèk nan lòt yo sou kote, epi uzirpe plas yo. Twa wayòm te rache devan li. Ti kòn sa a, jan n ap gen okazyon remake pi plis an detay pita, se te papote a. Twa kòn yo ki te rache devan li yo se te Eril yo, Ostrogòt yo, ak Vandal yo. E rezon ki fè yo te rache yo se paske yo te opoze ak ansèyman ak pretansyon yerachi papal la, e konsa ak sipremasi evèk lavil Wòm nan nan legliz la.

«Epi “sou kòn sa a te gen je tankou je moun, epi yon bouch k ap pale gwo bagay,” je sa yo se yon senbòl ki byen apwopriye pou ladrès, pénétration, rize, ak prevwayans ierachi papal la; epi bouch k ap pale gwo bagay la se yon senbòl ki byen apwopriye pou reklamasyon awogan evèk lavil Wòm yo.» Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 132–134.

Se Wòm ki etabli vizyon pwofesi Bib la, e espesyalman vizyon Danyèl chapit onz la. Nan chapit sa a, anpil nan istwa pwofetik ki te deja akonpli anvan mouvman Millerit la te gen pou repete nan sis dènye vèsè Danyèl onz yo. Konkèt twa obstak jewografik ki te etabli ni Wòm payen an ni Wòm papal la sou twòn nan reprezante nan chapit onz la, epi de reprezantasyon sa yo tipifye tan lè Wòm modèn nan pral ankò etabli sou twòn nan. Se Wòm ki etabli vizyon an, epi Pòl idantifye ke Wòm papal la revele nan tan pa li.

Piga pèsonn twonpe nou nan okenn fason; paske jou sa a p ap vini, si pa gen yon apostazi anvan, epi si nonm peche a pa devwale, pitit pèdisyon an; li menm ki opoze tèt li e ki leve tèt li pi wo pase tout sa yo rele Bondye, oswa tout sa yo adore; konsa, kòm Bondye, li chita nan tanp Bondye a, ap montre tèt li kòm si li se Bondye. Èske nou pa sonje, lè m te toujou avèk nou, mwen te di nou bagay sa yo? E kounye a nou konnen sa k ap kenbe l la, pou l ka devwale nan tan pa li. 2 Tesalonisyen 2:3–6.

Pap la te pran twòn nan kòm senkyèm wayòm pwofesi Bib la nan ane 538, e anpil moun ki konsidere vèsè sis la ta san dout sipoze ke Pòl vle di ke “Pap la t ap revele an 538.” Sa ka kòrèk, men sa se, omwen, yon verite segondè konsènan sa Pòl t ap idantifye. Pòl, menm jan ak tout pwofèt yo, ap pale plis sou dènye jou yo pase sou pwòp peryòd tan pa li. Li t ap fè referans ak fason pap la t ap revele pwofetikman, paske kòm yon pwofèt li te ann amoni ak tout lòt pwofèt yo. Liy sou liy, moun ki pa gen vizyon peri; epi moun ki pa gen vizyon an, pa gen vizyon an paske yo pa konnen sa ki tabli vizyon an. Konnen ke Wòm tabli vizyon an se yon konpreyansyon lavi-oswa-lanmò. Pòl, ann amoni ak lòt pwofèt yo, ap idantifye ke sa ki revele Wòm papal la, ki se Wòm dènye jou yo, se “tan li.” “Tan” pwofetik ki asosye ak Wòm nan, se sa ki revele kisa Wòm ye ak kiyès li ye.

N ap kontinye etid sa a nan atik kap vini an.

“Apot Pòl, nan dezyèm lèt li te ekri moun Tesalonik yo, te predi gwo apostazi ki t ap lakòz etablisman pouvwa pap la. Li te deklare ke jou Kris la pa t dwe vini, ‘si pa gen yon apostazi anvan, epi si nonm peche a pa parèt, pitit pèdisyon an; li menm ki opoze epi ki leve tèt li anlè tout sa yo rele Bondye, oswa tout sa yo adore; konsa li chita kòm Bondye nan tanp Bondye a, pandan li montre tèt li kòm si li se Bondye.’ Epi ankò, apot la avèti frè l yo ke ‘mistè inikite a deja ap travay.’ 2 Tesalonisyen 2:3, 4, 7. Menm depi nan epòk sa a byen bonè, li te wè erè ki t ap glise antre nan legliz la, erè ki t ap prepare chemen an pou devlopman papote a.”

“Ti kras pa ti kras, okòmansman an kachèt ak an silans, epi apre sa pi ouvètman pandan li t ap vin pi fò e li t ap pran kontwòl lespri lèzòm, ‘mistè inikite a’ te kontinye avanse travay twonpe li ak travay blasfèm li. Prèske san pèsoun pa remake sa, koutim payanis yo te jwenn chemen yo pou antre nan legliz kretyen an. Lespri konpwomi ak konfòmite a te kenbe an fren pou yon tan pa pèsekisyon sevè legliz la t ap sibi anba payanis. Men lè pèsekisyon an te sispann, e Krisyanis la te antre nan lakou ak nan palè wa yo, li te mete sou kote senplisite imil Kris la ak apot Li yo pou ponp ak ògèy prèt ak chèf payen yo; epi nan plas egzijans Bondye yo, li te ranplase yo ak teyori ak tradisyon lèzòm. Konvèsyon nominal Konstanten, nan kòmansman katriyèm syèk la, te lakòz gwo lajwa; epi lemond, kouvri ak yon aparans jistis, te mache antre nan legliz la. Kounye a travay koripsyon an te pwogrese avèk rapidite. Payanis la, pandan li te parèt kòm yon fòs yo te venk, te vin tounen sila ki te genyen batay la. Lespri li te kontwole legliz la. Doktrin li yo, seremoni li yo, ak sipèstisyon li yo te vin entegre nan lafwa ak adorasyon moun ki te deklare yo se disip Kris yo.”

«Konpwomi sa a ant paganisme ak Krisyanis la te lakòz devlopman “nonm peche a” yo te anonse davans nan pwofesi kòm sila ki opoze ak Bondye epi ki leve tèt li pi wo pase Bondye. Gwo sistèm relijyon manti sa a se yon mèvèy pouvwa Satan—yon moniman efò li yo pou chita sou twòn nan pou dirije tè a dapre volonte pa li.» The Great Controversy, 49, 50.